

3. Права людини в Україні – 2006. XVI. Право на освіту // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1187753689>

4. Стефанчук Р. О. Цивільне право України // Навчальний посібник. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ebk.net.ua/Book/law/stefanchuk_tsivpu/part4/403.htm

УДК 347.78:004.738.5(043.2)

Меренкова В.О.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В.М., старший викладач

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІНТЕРНЕТІ

Сьогодні Інтернет став найбільш важливим джерелом інформації, ніж періодичні друковані засоби масової інформації. Можливість доступу до мережі Інтернет дозволяє ознайомлюватися з новинами за допомогою електронних версій звичайних газет, телепередач або спеціалізованих сайтів. Як наслідок, значно зросла увага правоохоронних органів до діяльності різного роду Інтернет-ресурсів, які використовують об'єкти інтелектуальної власності: музичні твори, фото та відео зображення тощо.

Серед причин масового незаконного відтворення примірників творів в мережі, що охороняються авторським правом можна виділити технічну простоту здійснення операції. З розвитком техніки, користувачеві Інтернет все менше часу потрібно для отримання на своєму комп'ютері тотожної копії твору, або такої, що практично не поступається оригіналу за якістю.

Інша причина незаконного обігу творів полягає в елементарній відсутності привабливих варіантів легального отримання необхідних творів за наявності нелегальних. Очевидно, що окремі правласники не в змозі відслідковувати поширення об'єктів, що охороняються, в цифрових мережах та їх використання при створенні продуктів мультимедіа.

Дуже важливим є питання правової оцінки розміщення будь-якого

зображення на сторінці веб-сайту, тобто встановлення того, чи є це використанням твору. Законодавство України чітко визначає, що розміщення зображення на веб-сайті – це вже є його відтворення. А тому суб'єкт авторського права має можливість відповідно до ч. 1 ст. 440 Цивільного кодексу України застосовувати свої майнові права інтелектуальної власності на твір, тобто виключне право дозволяти використання твору і право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі – забороняти таке використання.

Також, підкреслимо, що використання фотографій на веб-сайті, а також об'єктів зафіксованих на них (твори живопису, скульптури, графіки, дизайну, твори декоративно-прикладного мистецтва) може здійснюватися тільки на підставі письмового дозволу автора (правовласника) та відповідно до ст.15 чинного закону України Про авторське право та суміжні права. Інакше кажучи, користувачеві слід укласти договір не тільки з автором фотографій (правовласником), але і з автором (правовласником) охоронюваного авторським правом твору, який відтворюється на фотографії.

Порушення прав інтелектуальної власності викликає необхідність застосування норм Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Кримінального кодексу України, а також Кодексу України про адміністративні правопорушення. Захист права на кожний об'єкт інтелектуальної власності визначено в Законах України Про авторське право і суміжні права, Про охорону прав на винаходи і корисні моделі, Про охорону прав на знаки для товарів і послуг тощо. Але, завдяки інтегруванню України у європейську спільноту, розвитку законодавства, судової практики, простіше та економічно вигідніше діяти правомірно, домовившись із власником про використання, володіння та розпорядження об'єктом інтелектуальної власності. Прикладом цього є укладання ліцензійних договорів і ліцензій, договорів комерційної концесії (франчайзинг), договорів передачі виключних прав та ін.

Не зважаючи на недосконалість нашого законодавства у сфері інтелектуальної власності, ця проблема продовжує бути актуальною для всього світового суспільства. Отож, особа чи організація, що хоче отримати право на використання певного авторського твору, може звернутися до цього центру, який, у свою чергу, буде контактувати із авторськими товариствами. Але реалізація такої системи неможлива без створення всесвітньої бази даних та обміну інформацією на державному рівні. Над розробкою загальної мережі, що дозволить країнам використовувати

вати єдину пошукову стратегію та обмінюватися інформацією вже працюють патентні відомства США, Японії та ряду країн Європи. Наші російські колеги розглядають у найближчому майбутньому можливість створення веб-депозитарію – спеціалізованого архіву для об'єктів інтелектуальної власності, що розміщені в електронному вигляді в мережі Інтернет. Це дасть можливість автору у випадку виникнення суперечки підтвердити свої права на твір.

Таким чином, можна зробити висновок, що розвиток глобальних комп'ютерних мереж сприяє виникненню проблеми дотримання прав інтелектуальної власності. Адже, мережа цілковито складається із різноманітних інформаційних джерел, що містять у собі об'єкти авторського права. Всі вони надзвичайно уразливі, тому що в Інтернеті практично все знаходиться в режимі відкритого доступу та вільно копіюється. Тому, оскільки порушене питання є невирішеним в усьому світі, відповідному правовому регулюванню має передувати дослідження та узагальнення міжнародного досвіду. Про що можна говорити з впевненістю, це про необхідність підготовки проекту закону про порядок створення та організації діяльності засобів масової інформації в мережі Інтернет.

Література

1. Закон України Про авторське право та суміжні права// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
2. Шемшученко Ю.С., Большицький Ю.Л. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики: зб. наук. статей / За ред. Ю.С. Шемшученко, Ю.Л. Бошицького. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2010. – 424 с.
3. Красноступ Г. Коментарі фахівців. Правове регулювання Інтернет – засобів масової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/>.

УДК 347:17.024.1 (043.2)

Мороховець Н.О.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В.М., старший викладач

ПРАВОВА СУТНІСТЬ ПРИНЦИПУ ДОБРОСОВІСНОСТІ У ЦИВІЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

З метою реалізації завдань цивільного судочинства цивільне законодавство встановлює цілий ряд принципів, в яких відображені основні засади функціонування права та здійснення судочинства. Значення принципів цивільного процесуального права в тому, що в них відображені найбільш характерні демократичні риси, якісні особливості цивільного судочинства і загальна (соціально-юридична) спрямованість права та його найважливіших інститутів. Принципи сприяють правильному пізнанню і застосуванню норм цивільного процесуального права, виступають основою для законодавчої практики, для підготовки, розроблення і прийняття відповідних їм за змістом правових норм та їх удосконалення. Розвиваючись разом із суспільством в умовах політичних та соціально-економічних перетворень, принципи вдосконалюються та створюють додаткові умови для забезпечення гарантій захисту прав і законних інтересів учасників процесу. Тому їх порушення, як правило призводить до зміни або скасування судових рішень. Серед основних принципів цивільного законодавства можна виділити такі, як справедливість, добросовісність та розумність.

Добросовісність один із тих принципів, через які виникають дискусії у науково-практичному застосуванні серед науковців та практиків. Окремі аспекти обов'язку добросовісного здійснення прав були досліджені у працях А. Балашова, В. Тертишнікова, Д. Павленка, А. Юдіна, Н. Чечиної. Деякі інші науковці заперечують необхідність визначення у цивільному процесі цього процесуального обов'язку [3, с. 169]. За таких обставин видається актуальним дослідження правової сутності обов'язку добросовісного виконання процесуальних прав у цивільному процесі.

В сучасній цивілістиці поняття "добросовісність" доволі часто розкривають через визначення поняття розумності [3]. На думку К.І. Скловського "право доброї совісті" означає лише розумну, обачну по-